

LBRIS

We know
books

Aurelia Bărbulescu

Magdalena Coman

DICTIONAR
DE BUZUNAR
SINO
NIME

Editura Paralela 45

Aba (*s.f.*) – dimie, postav, suman.

Abandon (*s.n.*) – abandonare, părăsire, cedare, delăsare.

Abatere (*s.f.*) – 1. deviere, ocolire.

2. infrațiune, contravenție, neregulă, greșeală, culpă.

Abătut, -ă (*adj.*) – supărat, descurajat, deznădăjduit.

Abdica (*vb.*) – a renunța, a părăsi, a ceda.

Aberație (*s.f.*) – absurditate, ineptie.

Abilitate (*s.f.*) – 1. agilitate, îndemânare, pricepere, destoinicie, iscusință, dibăcie.

2. delegație, împuternicire, mandat, procură.

Acerb, -ă (*adj.*) – necruțător, înverșunat, aspru, agresiv, barbar.

Act (*s.n.*) – 1. document, dovadă, înscris.

2. acțiune, faptă, întâmplare.

Aclama (*vb.*) – a aplauda, a ovaționa.

Acvilă (*s.f.*) – 1. (*poetic*) vultur.

2. pajură.

Ademeni (*vb.*) – a atrage, a amăgi, a ispiti,
a momi, a tenta, a înșela, a păcăli.

Adept, -ă (*s.m.f.*) – susținător, apărător,
discipol, părtaș, militant, partizan,
simpatizant.

Adlere (*s.f.*) – boare, pală, suflare, undă,
zefir.

Adolescent, -ă (*s.m.f.*) – june (-ă), fecior,
tânăr (-ă), flăcău.

Adorabil, -ă (*adj.*) – fermecător, încântător,
remarcabil.

Adormi (*vb.*) – a alina, a calma, a domoli,
a liniști, a stinge, a muri, a deceda,
a sfârși.

Adula (*vb.*) – a linguși, a flata, a elogia.

Adulmeca (*vb.*) – a mirosi, a simți;
(*fig.*) a descoperi.

Adulter (*s.n.*) – infidelitate, necredință.

Advers, -ă (*adj.*) – contrar, opus, ostil,
dușmănos; (*fig.*) potrivnic.

Aer (*s.n.*) – văzduh, atmosferă.

Afânat, -ă (*adj.*) – 1. înfoiat.

2. poros, pufos.

Afecta (*vb.*) – 1. a mâhni, a întrista,
a îndurera.

2. a leza, a păgubi, a prejudicia.

Afecțiune (*s.f.*) – 1. prietenie, atașament,
dragoste.

2. boală, maladie, suferință.

Agale (*adv.*) – alene, domol, încet, liniștit,
lin, ușurel.

Agasa (*vb.*) – a enerva, a irita, a supăra,
a deranja, a exaspera.

Ager, -ă (*adj.*) – 1. sprinten, vioi, iute.
2. isteț, deștept, pătrunzător.

Agil, -ă (*adj.*) – iute, suplu, vioi, dinamic.

Agita (*vb.*) – 1. a clătina, a zgudui.

2. (*fig.*) a se frământa, a se zbuciuma.

3. (*fig.*) a incita.

Aievea (*adv.*) – aidoma.

Alean (*s.n.*) – 1. (*pop.*) suferință, durere,
necaz, supărare.

2. dor, melancolie, nostalgie,
duioșie.

Alegație (*s.f.*) – afirmație, insinuare,
argument, acuzație, bârfa, zvon.

Alina (*vb.*) – a calma, a domoli, a liniști,
a potoli.

Amabil, -ă (*adj.*) – binevoitor, gentil,
prietenos, politicos.

Amar, -ă (*adj.*) – (*fig.*) chinuit, dureros,
necăjit, trist, răutăcios.

Amator, -oare – 1. (*adj.*) doritor, dornic,
pofțicios, râvnitor.

2. (*s.n.*) diletant, neprofesionist.

Amăgi (*vb.*) – a ademeni, a ispiti, a înșela,
a seduce, a minți.

Amestecat, -ă (*adj.*) – combinat, eterogen,
felurit, variat.

Amic, -ă (*s.m.f.*) – prieten (-ă).

Amurg (*s.n.*) – asfințit, înserare, amurgit,
crepuscul.

Amuza (*vb.*) – a se distra, a se veseli, a râde.

Anevoie (*adv.*) – abia, dificil, greu.

Angelic, -ă (*adj.*) – 1. îngeresc, celest, sfânt
serafic.

2. nobil, pur, nepătat, inocent.

Animație (*s.f.*) – însuflețire, agitație,
gălăgie.

Aniversa (*vb.*) – a celebra, a prăznui,
a serba, a sărbători.

Anticipa (*vb.*) – a intui, a presimți,
a prevedea.

Anturaj (*s.n.*) – cadru, ambianță, mediu,
companie.

Aprig, -ă (*adj.*) – înfocat, crunt, nemilos,
înverșunat, lacom.

Arătare (*s.f.*) – 1. precizare, indicare.
2. aspect, înfățișare.

3. halucinație, vedenie, năluca,
monstru, stafie.

Armonie (*s.f.*) – 1. acord, împăciuire,
înțelegere, pace, unire.

2. concordanță, potrivire, simetrie.
3. muzicalitate, melodie.

Aromă (*s.f.*) – balsam, mireasmă, parfum.

Arșiță (*s.f.*) – zăpușeală, dogoare, zăduf, febră.

Asana (*vb.*) – a seca, a deseca;
(*fig.*) a îmbunătăți.

Ascunde (*vb.*) – 1. a (se) dosi, a tăinui,
a (se) piti, a (se) pitula.

2. a se băga.

3. a feri, a acoperi.

4. (*fig.*) a (se) disimula,
a (se) camufla, a (se) deghiza.

Asiduu, -ă (*adj.*) – stăruitor, perseverent,
tenace, sânguincios, zelos.

Asimila (*vb.*) – a absorbi, a cuprinde,
a însuși, a încorpora.

Aspru, -ă (*adj.*) – dur, sever, drastic,
necruțător.

Atenua (*vb.*) – a diminua, a estompa,
a micșora, a reduce.

Atesta (*vb.*) – a dovedi, a confirma, a arăta,
a certifica.

Ateu, -tee (*adj.*) – necredincios, păgân.

Atrăgător, -oare (*adj.*) – ademenitor,

seducător, atractiv, agreabil,
îmbietor.

Avansa (*vb.*) – a înainta, a evolua,
a progresa, a promova.

Avantaj (*s.n.*) – câștig, profit, favoare.

Avar, -ă (*adj.*) – zgârcit, calic, meschin.

Avarie (*s.f.*) – defecțiune, stricăciune.

Avânt (*s.n.*) – elan, forță, dezvoltare,
progres.

Aversiune (*s.f.*) – antipatie, dezgust,
respingere, repulsie.

Avid, -ă (*adj.*) – lacom, nesățul, nesățios,
ahtiat, hrăpăreț.

Avuție (*s.f.*) – avere, bogăție, stare,
resurse, capital, bunuri.

B

Balast (*s.n.*) – 1. lest, încărcătură.

2. (*fig.*) povară, greutate, sarcină.

Balsam (*s.n.*) – 1. mireasmă, aromă, miros.

2. (*fig.*) alinare, consolare, mângâiere.

3. medicament, doctorie, leac.

Banal, -ă (*adj.*) – obișnuit, comun, știut, cunoscut.

Banchet (*s.n.*) – festin, ospăț, masă.

Bara (*vb.*) – a bloca, a opri, a stopa.

Baraj (*s.n.*) – stăvilă, piedică, obstacol.

Bard (*s.m.*) – poet, rapsod.

Baricada (*vb.*) – a închide, a bara, a bloca, a astupa.

Basm (*s.n.*) – poveste, povestire, invenție; (*fig.*) minciună, născocire.

Baștină (*s.f.*) – origine, obârșie, izvor.

Bate (*vb.*) – a lovi, a atinge;

(*fam.*) a ciomăgi; (*pop.*) a muștrului.

Batjocură (*s.f.*) – umilire, insultă, înjosire.

Bazar (*s.n.*) – piață, târg.

Băiețandru (*s.m.*) – copilandru, băietan, flăcău, fecior, june, adolescent, flăcăiandru.

Băjenie (*s.f., inv.*) – fugă, refugiu, emigrare.

Bănuială (*s.f.*) – presupunere, suspiciune, presimțire.

Băștinaș, -ă – 1. (*adj.*) autohton, indigen.

2. (*s.m.f.*) localnic, nativ.

Bătălie (*s.f.*) – luptă, ciocnire, confruntare.

Bătrân, -ă – 1. (*s.m.f.*) moș, moșneag, babă; (*pop.*) unchieș.

2. (*adj.*) trecut, vârstnic, vechi.

Bâigui (*vb.*) – a bombăni, a mormăi, a îngăima.

Bâjbâi (*vb.*) – a orbecăi, a dibui.

Bâlci (*s.n.*) – 1. iarmaroc, piață, târg.

2. (*fig.*) hărmălaie, gălăgie.

Bârfi (*vb.*) – a defăima, a calomnia, a ponegri.

Bârlog (*s.n.*) – adăpost, culcuș, vizuină.

Bâtlan (*s.m.*) – stârc.

Belșug (*s.n.*) – abundență, bunăstare, prisos, bogăție, huzur.

Benefic, -ă (*adj.*) – binefăcător, favorabil, prielnic.

Benevol, -ă (*adj.*) – facultativ, voluntar, nesilit.

Berechet (*s.n., reg.*) – 1. belșug, abundență, prisos, bogăție, avere, îndestulare.

2. prosperitate, bunăstare, noroc.

Beznă (s.f.) – întuneric, negură, neștiință, ignoranță.

Biet, -ată (adj.) – nenorocit, sărac, sărman, neînsemnat.

Bigot, -ă (adj.) – fanatic, habotnic, evlavios, bisericos, cucernic, religios, cuvios.

Binecuvântat, -ă (adj.) – 1. blagoslovit, sfințit, preamărit.

2. întemeiat, îndreptățit, legitim.

3. (fig.) înzestrat, talentat, dotat.

Binefacere (s.f.) – ajutor, generozitate, caritate.

Binevoitor, -oare (adj.) – amabil, generos.

Biruință (s.f.) – victorie, izbândă, succes.

Blajin, -ă (adj.) – blând, bun, domol, calm, pașnic.

Blam (s.n.) – dezaprobare, dezacord, oprobriu.

Blând, -ă (adj.) – blajin, domol, pașnic, bun.

Blândețe (s.f.) – bunătate, omenie, prietenie, noblețe, toleranță.

Boacăină (s.f.) – pozină.

Boare (s.f.) – 1. adiere, briză, zefir.

2. aromă, mireasmă, parfum.

Bogat, -ă (adj.) – înstărit, avut, fertil, roditor, strălucitor, măreț.

Bogză (s.f., reg.) – bufniță.

Boltă (s.f.) – cer, firmament, arcadă.

Bonificație (s.f.) – 1. bonificare, rabat, reducere.

2. bonus, onorariu, comision.

3. recompensă, răsplată.

Boreal, -ă (adj.) – nordic, arctic, polar.

Brav, -ă (adj.) – viteaz, curajos, eroic, măreț.

Breșă (s.f.) – deschizătură, gaură, culoar.

Brevet (s.n.) – licență, patent.

Briză (s.f.) – adiere, boare, vânt.

Broboadă (s.f.) – batic, basma, năframă.

Broda (vb.) – a coase, a decora, a orna;
(fig.) a inventa, a scorni, a născoci.

Brumă (s.f.) – promoroacă, chiciură.